Як упав же він з коня…

П. Тичина

I

Чи чуєш — в сні нічнім
Степ ледве диха.
Товаришу, почнім
Розмову тиху

Про те, як впали ми
У вирі бою —
Звалилися грудьми
В траву обоє

В лихої смерті час,
І ми обидва
Почули, як від нас
Відходить битва

Туди, де даль зника
В нічну годину,
Де князева рука
Веде дружину,

Там списи і щити
Й брязк харалужжя —
Скажи, чи чуєш ти,
Мій вірний друже?

Мовчиш… Твоя душа
Вже відлетіла,

Моя ж не залиша
Це грішне тіло…

Я чую кобилиць
Іржання смертне,
Лежу я горілиць
І зір мій меркне

Увесь я кров'ю стік
На трави степу,
Замовк я — мій язик
Усох, як в спеку,

Шорстким листком прилип
До піднебіння,
Мій чує смертний схлип
Лиш трав коріння:

Пір'ястих ковилів,
Братків і рясту.
Вже кібець відквилів
У тьму зорясту.

І суне інша т ь м а*
На дике поле,
Рятунку вже нема —
Ідуть монголи.

На Калці** наша рать
Ординців стріла
Весь день, всю ніч свистять
Жалкі їх стріли…

Вже очі застеля
Імла кривавава,
Доноситься здаля
Й вмовкає: "Слава!"

Ми бились, як могли,
Щосил, щодуху
Й себе не віддали
Т ь м і на наругу.

Коли надходить час
В бою вмирати,
Не порятують нас
Кольчуга й лати.

Та змилуйсь — підведи
Мене, Ісусе!
Із Калки я води
Нехай нап'юся

Тоді нехай і крук
Клює очиці
І тіло до яруг
Несе вовчиця…

Христе, душа моя
До Тебе лине…
Зволь, щоб моє ім'я
Жило в билинах.

Флорида, січень 2001

---

* тьма — татаро-монгольська військова частина з 10 тисяч вояків

** Калка — річка, на якій 1223 р. була перша битва руських князів з монголами